

Inatsisartut lov nr. xx, xx. xx 2015 om havne

(Medlem af Naalakkersuisut for Bolig, Byggeri og Infrastruktur)

Vi skal hermed fra Partii Naleraq kommentere fremlagte forslag til Inatsisartutlov om havne.

Vore havneanlæg er helt centrale i vort lands udvikling, i vores import, eksport, i fiskeriet, forsyningen af landet, i byggeriet, og i dagligdagens forsyning af dagligvarer, men også i passagertransport, og ikke mindst i udenlandske ankomster til landet, og berøres som vigtige aktører i den daglige handelsvirksomhed.

Vi ved at havnene er meget vigtige i vores dagligdags liv, idet deres berøring med prisdannelsen, berøringen med erhvervslivet og på mange andre områder har stor indflydelse på erhvervslivet og den service vi er omgivet med.

Derfor må rammevilkårene i vores styring af havnene være gode, med tilfredsstillende og velopbygget lovgrundlag. Men skal vi træffe beslutninger på et noget utydeligt grundlag, er dette selvfølgelig ikke på sin plads.

Det er ønskeligt at få tydeligt viden om kommunernes muligheder for at deltage i etableringen af havneanlæg. Og vi håber at man i byggeriet af nye havneanlæg sørger for at vort land kommer til at hænge sammen på en koordineret måde. Uden en fornuftig koordinering kan udviklingen gå den forkerte vej.

Hvis der ikke er tilfredsstillende tilsyn med konkurrencen mellem de lokale steder på kysten, med privatejede, kommunale og Selvstyrets anlæg, og der skulle opstå ulige konkurrenceforhold, er der kun forbrugerne til at betale dette, - og derfor skal rammevilkårene være ganske tydelige.

Havneanlæg på kysten kan jo få ganske vanskelige vilkår for at kunne udvikle sig, og dette kan skabe ulige konkurrenceforhold, hvilket vi hos Partii Naleraq kan være bekymrede for.

Vi er alle bekendt med at byerne og bygderne langs kysten har store behov fornuftige udviklingsmuligheder indenfor havneanlæg. Når vi stiller forslag omkring havneanlæg får vi for det meste svar om at der skal prioriteres i byer og bygder i udbygningen af havneanlæg.

Vi husker at der i Nord er; Uummannaq, Ilulissat og Upernavik som er nogle af de første, og i bygderne er det Saattut som står som en af de første. Ligeledes har Kullorsuaq et meget stort behov for kajplads, og man kan lige så godt sige at deres nuværende kaj ikke er til nogen gavn.

Derefter står Kangaamiut med ganske ringe kajanlæg. Og i den seneste tid har befolkningen mistet tålmodigheden med forholdende og afleveret resultatet af en underskrift indsamling til Naalakkersuisoq for Infrastruktur. Hvilket giver mig anledning til at stille spørgsmål til Naalakkersuisoq, - hvad vil du gøre ved kajen i Kangaamiut?

Nye bygdefartøjer som skal transportere forbrugsvarer og andet materiale til bygderne vil snart blive taget i brug, men disse vil ikke kunne lægge til i mange af bygderne, og derfor er det meget ønskeligt at der i de bygder hvor disse nye fartøjer skal lægge til, skal ske en tilpasning af havnefaciliteterne.

Vi kan jo i dette lovudkast se at forsendelser gennem skibe af varer som kommer udenlands fra, men ligeså varer internt i landet fremover skal samles i Nuuk.

Først fra Nuuk, så til kysten, og transport fra kysten til Nuuk, hvorefter man først kan sende dem ud med atlantskibene til udlandet, f. eks. skal fiskeeksporten også gennem Nuuk.

Dette arrangement vil formentlig resultere i højere priser. Vi kan jo i selve lovforslaget se budskabet om højere fragtpriiser. Tidligere brugte man argumentet om at byggeri af et nyt havneanlæg i Nuuk vil skabe hurtigere og billigere transport, men kan nu se at dette ingenlunde er tilfældet.

Vi ønsker at få overblik over prisdannelser og konsekvenser for befolkningen, og ikke mindst konsekvenserne for konkurrenceforholdende: Såfremt vi ikke har tilfredsstillende fremtidsudsigter for vores økonomiske udvikling, - hvilket ikke synes at være tilfældet på nuværende tidspunkt, - kan de nye forhold skabe ganske vanskelige forhold for os.

Som vi kan se det på nuværende tidspunkt, vil det være erhvervslivet som er havnenes primære brugere som kommer til at bære den største byrde gennem brugerbetalingen. Uanset hvad der sker, vil vi opleve at en betydelig forhøjelse af fragtraterne, og dette vil have betydelige følgevirkninger, for fragten til kysten og over Atlanten.

Vi kan ikke se nogen undersøgelse og påvirkningen i forhold til forbrugerne af prisdannelserne for havneanlæg eget af myndighederne, og havneanlæg eget af private, og der må ske dokumentation af kommende prisforhøjelser, men dette er ikke tilfældet, hvilket giver meget begrænset beslutningsgrundlag.

Det er jo udtalt, at konkurrencen mellem myndighederne, private og kommunerne skal give en positiv indflydelse, og uden tilskud fra det offentlige.

På dette kan vi se at forbruger priserne kan komme til at lægge meget højt, og såfremt det er meningen at hele området skal finansieres gennem forhøjelse af forbrugerpriserne, vil priserne lægge på et meget anstrengende niveau.

Vi skal spørge Naalakkersuisut hvornår man vil tydeliggøre dette utydelige beslutningsgrundlag og mulighederne for forhøjelse af priserne som der ikke er givet forklaringer på, og vi ønsker svar på disse.

Da denne opgave er ganske omfattende, og da vi som bor her i vort land vil blive påvirket af beslutningerne, og der er tydelige mangler i opgaveløsningen, ønsker vi bl.a. udsættelse af sagen.

Vi kan jo ikke lovgive uden tilstrækkelig viden om effekten af vores lovgivning. Vi står jo i denne tid i et ganske vanskelig økonomisk vadedsted, og vi kan ikke betale over vores evne, - og dette er ganske rigtigt.

Vi kan jo ikke leve af en tom landskasse blot ved at låne penge af andre!

Hans Enoksen